

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
FISCHERPAD / SCHEPENBANK
TE EINIGHAUSEN
GEMEENTE SITTARD-GELEEN

Project: SIT.AEL.ECO
Rapportnummer: 09053288
Status: Eindrapportage
Datum: 6 augustus 2009
Aanvrager: De heer M.H.J.M. Bergmans
Fischerpad 9
6142 BT Einighausen

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller: Ir. J. Mos
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING.....	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	4
5.1	Vogels	4
5.2	Vleermuizen	5
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	6
5.5	Libellen en vlinders	6
5.6	Vaatplanten.....	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6.1	Flora- en faunawet.....	7
6.2	Algemene zorgplicht	7
6.3	Gebiedsbescherming.....	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van de heer M.H.J.M. Bergmans opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Fischerpad / Schepenbank te Einighausen in de gemeente Sittard-Geleen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of de Provinciaal Ontwikkelingszone Groen (POG).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 10 ha) is gelegen aan het Fischerpad en de Schepenbank, direct ten oosten van de bebouwde kom van Einighausen in de gemeente Sittard-Geleen (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Sittard-Geleen, sectie T, nummers 1325 en 1770.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 68 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 186.315$, $Y = 334.670$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 186/334.

De onderzoekslocatie betreft een agrarisch bedrijf met bijhorende agrarische gronden. Op het bedrijfsterrein bevindt zich een woonhuis met bijhorende siertuin. Aan de achterzijde van de woning bevindt zich een tuinhuisje, een schuur voor stalling en opslag van materialen en een boomgaard. Verder bestaat de bebouwing uit twee koeienstallen (deels in gebruik als huisvesting voor paarden) en een kapschuur voor stalling van landbouwmachines en opslag van materialen. Tevens bevinden zich in het voorste deel van de schuur enkele paardenboxen. Aan de achterzijde van het terrein is een open mestopslag gelegen. Het gehele erf op de locatie is verhard met beton.

Ten westen van het bedrijfsterrein is akkerland gelegen, tijdens het veldbezoek in gebruik de teelt van gerst. Direct ten westen van de onderzoekslocatie bevindt zich de bebouwde kom van Einighausen. Ten noorden en westen van het bedrijfsterrein zijn een paardenbak en paardenweides gelegen. Het agrarisch gebied in oostelijke richting aangrenzend aan de onderzoekslocatie bestaat uit kleinschalige akkertjes in gebruik als paardenweides. De verdere omgeving van de onderzoekslocatie bestaat uit agrarisch gebied met ten zuiden van het Fischerpad een agrarisch bedrijf.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De grenzen van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied bevindt zich op ruim 9.0 km ten zuidwesten van de onderzoekslocatie en betreft het "Bunder- en Elsloërbos".

Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

De onderzoekslocatie is niet gelegen in een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. De onderzoekslocatie ligt ± 2 km ten zuidwesten van de het "Limbrichterbos", wat wel deel uitmaakt van de EHS. Verder is de onderzoekslocatie niet gelegen binnen de grenzen van de POG.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens de locatie te gebruiken voor eigen bewoning met hobbymatige paarden- of dierenhouderij (inclusief benodigde paardenstal annex berging). Aan de Schepenbank (tegenover de even huisnummers) worden circa 6 woningen / bouwkvavels gerealiseerd. Daarnaast wordt het geheel landschappelijke ingepast. Het agrarische perceel tussen de locatie Fischerpad 9 en de beoogde woningen aan de Schepenbank gelegen akker blijft behouden.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van het in gebruik nemen van de onderzoeklocatie voor eigen bewoning en hobbymatige paarden- of dierenhouderij zullen de bedrijfsgebouwen (inclusief verhardingen) en omliggende vegetatie op de locatie Fischerpad 9 worden verwijderd. Hier zullen sloopwerkzaamheden plaats vinden. Ter realisering van 6 bouwkvavels aan de Schepenbank (tegenover de even huisnummers) zal een deel van het agrarisch perceel verdwijnen en bouwrijp gemaakt worden. Vervolgens zullen graaf- en bouwwerkzaamheden plaats vinden. Daarnaast wordt de locatie landschappelijke ingepast.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt, zijn er gegevens gebruikt van de Natuurbank van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg en zijn gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 16 juli 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

De provincie Limburg heeft alle broedvogelsoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan de landelijk ernstig bedreigde soorten, de Rode Lijstsoorten, wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door kritische soorten (aandachtsoorten), schaarse soorten en algemene soorten.

De groep "algemene soorten" bevat ook soorten die op de Rode Lijst staan, bijvoorbeeld huismus, ringmus, huiszwaluw en boerenzwaluw. Dit zijn moeilijk te onderzoeken soorten, waarbij de waarde van de verkregen gegevens in geen verhouding staat tot de inspanningen die nodig zijn voor het verzamelen van goede gegevens. Van deze soorten worden geen kwantitatieve gegevens verzameld, wel wordt onderzocht of ze in een kilometerhok voorkomen.

Binnen het kilometerhok, waarin de onderzoekslocatie is gelegen, zijn broedgevallen van de voor Limburg "Schaarse soorten" ekster, grasmus, bosrietzanger, kievit, scholekster, zwarte roodstaart en zwarte kraai gekarteerd. Tevens zijn de "aandachtssoort" roek en de Rode Lijstsoorten gele kwikstaart, patrijs en veldleeuwerik waargenomen. Onder de categorie "algemene soorten" zijn binnen het betreffende kilometerhok in totaal 17 broedvogelsoorten waargenomen, waaronder de Rode Lijstsoort huismus. Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het betreffende kilometerhok, in de periode 1996-2007, goed is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok één soort van de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004 is waargenomen.

Door de aanwezigheid van bomen en struiken is de onderzoekslocatie geschikt voor algemene soorten broedvogels. De beplanting rondom de bebouwing kan broedgelegenheid bieden. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie wordt gebruikt door vogelsoorten waarvan het leefgebied of nest jaarrond beschermd is. Tijdens het veldbezoek zijn vogelsoorten als zanglijster, zwarte roodstaart, postduif en huismus waargenomen. Verder is een broedende merel aangetroffen in de schuur aan de achterzijde van het woonhuis. In de meest westelijk gelegen koeienstal zijn veren en uitwerpselen gevonden van de Rode Lijstsoort kerkuil. Door de minimale hoeveelheid 'oude' uitwerpselen en het ontbreken van braakballen is dit naar verwachting afkomstig van een incidenteel bezoek en mag mede door het ontbreken van geschikte verblijfsmogelijkheden worden aangenomen dat kerkuil geen gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

Op basis van de afwezigheid van geschikte nestlocaties wordt niet verwacht dat de steenuil van de onderzoekslocatie gebruik maakt als verblijfplaats. Tevens zijn er geen indicaties, als uitwerpselen, prooiresten en braakballen, gevonden die er op duiden dat deze beschermde soort van de locatie gebruik maakt.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al. 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in het gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, vale vleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, baardvleermuis en Brandt's vleermuis voorkomen.

Door het ontbreken van geschikte boomholtes op de onderzoekslocatie kan de aanwezigheid van boombewonende soorten als ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, franjestaart worden uitgesloten. Dit geldt tevens voor de soorten welke zich voornamelijk op (warme) zolders ophouden; gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, vake vleermuis en ingekorven vleermuis. Het aanwezige foerageerhabitat op de onderzoekslocatie is hoofdzakelijk geschikt voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger, hiermee de twee voornaamste te verwachten soorten.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De te verwijderen bedrijfsgebouwen op de onderzoekslocatie zijn niet geschikt voor het vormen van kolonies. In de koeienstallen zijn geen spouwmuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Daarnaast zijn geen zolders aanwezig en bevatten de aanwezige bomen op het erf geen holtes. Tijdens het veldbezoek zijn er geen verdere aanwijzingen gevonden (uitwerpselen, prooiresten) die wijzen op gebruik van de onderzoekslocatie als verblijfplaats door vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich een agrarisch bedrijfsterrein met bebouwing. Eventuele verblijfplaatsen hierin ondervinden door de afstand tot de onderzoekslocatie geen hinder van de voorgenomen ingreep. Tevens zullen door de herinrichting van de onderzoekslocatie geen potentieel belangrijke aanvliegroutes worden aangetast.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden als onderdeel van het foerageergebied van mogelijk in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageerhabitat aanwezig blijven. Daarnaast is in de directe omgeving ruim voldoende geschikt habitat voor vleermuizen aanwezig. Tevens zal er door de voorgenomen landelijk inpassing van de onderzoekslocatie een mogelijke verbetering van aanwezig foerageerhabitat optreden.

Vliegroutes

Doordat lijnvormige landschapselementen op en rond de onderzoekslocatie ontbreken is verstoring van mogelijke vliegroutes in dit geval niet aan de orde.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als muizen, egel, wezel en hermelijn. Door de tijdelijke opslag van materialen zijn er op de onderzoekslocatie voor zoogdieren tal van plekken om te schuilen. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor de steenmarter. Voor deze soort geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. In het verleden is van de locatie door een steenmarter eenmalig gebruik gemaakt. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen als uitwerpselen en prooi-resten aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze beschermde soort. Het is niet te verwachten dat er een vaste verblijfplaats van deze soort aanwezig is.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON (jaarverslag 2005) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. In aangrenzende kilometerhokken ten oosten van de onderzoekslocatie zijn alpenwatersalamander, bastaardkikker, poelkikker levendbarende hagedis waargenomen.

De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor amfibieën doordat het erf grotendeels verhard is. Verder is er rondom de bebouwing minimale gelegenheid voor de dieren om beschutting te kunnen vinden tussen ruigte en materialen. Het voorkomen van amfibieën op de onderzoekslocatie is daardoor niet te verwachten.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken is het voorkomen van vissen en voortplantingsmogelijkheden van amfibieën op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig waardoor het voorkomen van reptielen op de onderzoekslocatie uit te sluiten is.

5.5 Libellen en vlinders

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het betreffende kilometerhok, in de periode 1993-2007, niet is onderzocht op de aanwezigheid van libellen. Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het betreffende kilometerhok, in de periode 1998-2008, tevens slecht is onderzocht op de aanwezigheid van dagvlinders. Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Het is niet uit te sluiten dat er incidenteel waarnemingen gedaan kunnen worden van beschermde en zeldzame soorten. Dit komt doordat veel soorten na hun voortplantingstijd zwervgedrag vertonen. Tijdens het veldbezoek zijn geen zeldzame of beschermde soorten aangetroffen.

5.6 Vaatplanten

De provincie Limburg heeft alle gekarteerde plantensoorten verdeeld over groepen met verschillende natuurwaarde. Aan beschermde soorten (Flora- en Faunawetsoorten) wordt de grootste waarde toegekend, gevolgd door bedreigde soorten (Limburgse Lijstsoorten) en schaarse soorten.

Uit de gegevens van provincie Limburg met betrekking tot vaatplanten blijkt dat bij de kartering in 2007, op de onderzoekslocatie geen soorten met een beschermde status zijn waargenomen. Ten aanzien van de "Schaarse soorten" zijn er voor het betreffende kilometerhok 17 soorten gekarteerd, waarvan 11 Limburgse Lijstsoorten.

Gedurende de periode 1996-2007 is volgens het Natuurloket het betreffende kilometerhok goed onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. Hierbij zijn tevens geen bij wet beschermde soorten waargenomen.

Gezien het huidige gebruik van de onderzoekslocatie als erf en paardeweides en akkerland is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn de meeste beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen te verwachten voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Spechtensorten, kolonievogels en de meeste roofvogels zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting en de bebouwing buiten de broedperiode wordt verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor broedvogels voor aanvang van het broedseizoen, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de meeste te verwachten algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het werken volgens de zorgplicht is wel noodzakelijk om onnodige schade en verstoring zo veel mogelijk te beperken. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. De afstand tot beschermde gebieden is dermate groot dat effecten niet te verwachten zijn. De onderzoekslocatie is niet gelegen in een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS en is tevens niet gelegen binnen de grenzen van de POG. Zowel de EHS als de POG zal niet worden aangetast door de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie.

In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 / EHS/ POG) is er geen nadere toetsing nodig.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van de heer M.H.J.M. Bergmans een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Fischerpad / Schepenbank te Einighausen in de gemeente Sittard-Geleen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

Ten behoeve van het in gebruik nemen van de onderzoeklocatie voor eigen bewoning en hobbymatige paarden- of dierenhouderij zullen de bedrijfsgebouwen (inclusief verhardingen) en aanwezige vegetatie op de locatie Fischerpad 9 worden verwijderd. Hier zullen sloopwerkzaamheden plaats vinden. Ter realisering van 6 bouwkvavels aan de Schepenbank zal een deel van het agrarisch perceel verdwijnen en bouwrijp gemaakt worden. Vervolgens zullen graaf- en bouwwerkzaamheden plaats vinden. Daarnaast wordt de locatie landschappelijke ingepast.

Waarnemingen en te verwachten soorten

De beplanting rondom de bebouwing kan broedgelegenheid bieden aan algemene voorkomende soorten als zanglijster, zwarte roodstaart, postduif en huismus. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten.

Op de onderzoekslocatie zijn een minimale hoeveelheid 'oude' uitwerpselen van kerkuil aangetroffen. Desondanks mag, mede door het ontbreken van braakballen en van geschikte verblijfsmogelijkheden, worden aangenomen dat kerkuil geen gebruik maakt van de onderzoekslocatie.

De te verwijderen bedrijfsgebouwen op de onderzoekslocatie zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden als onderdeel van het foerageergebied van mogelijk in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de direct omgeving en de mogelijke verbetering van het foerageerhabitat door de voorgenomen landelijke inpassing van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als muizen, egel, wezel en hermelijn. Indicaties voor de aanwezigheid van beschermde soorten zijn niet aangetroffen.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Het voorkomen van beschermde soorten op de onderzoekslocatie is uitgesloten.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren. Het uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden of de werkzaamheden in de winter uitvoeren, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Algemene zorgplicht

Hoewel op de onderzoekslocatie zelf geen beschermde soorten te verwachten zijn (met uitzondering van broedvogels), neemt dat niet weg dat aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk

Gebiedsbescherming

De EHS en POG zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 / EHS/ POG) is er geen nadere toetsing nodig.

Noodzaak tot nader onderzoek

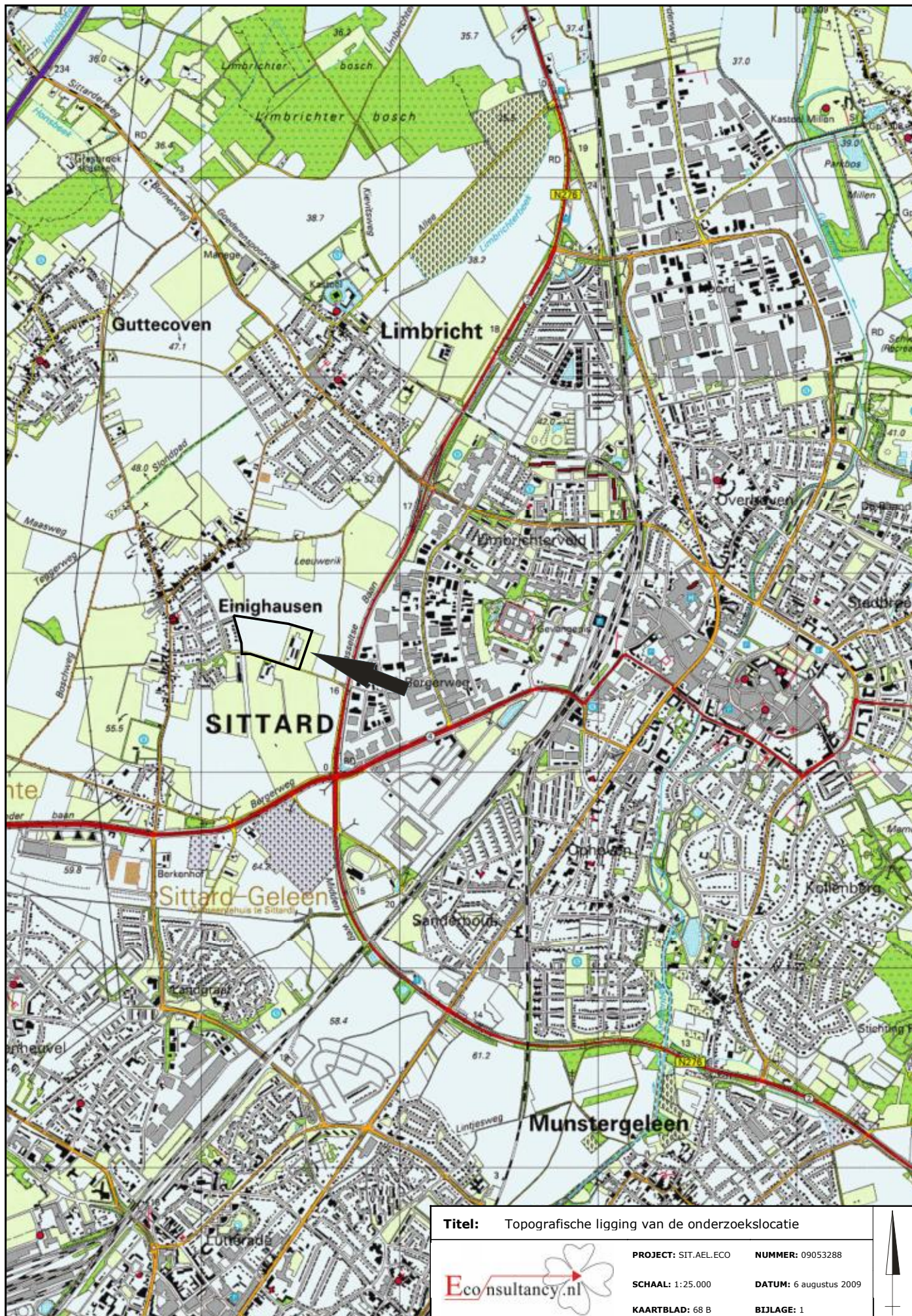
Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

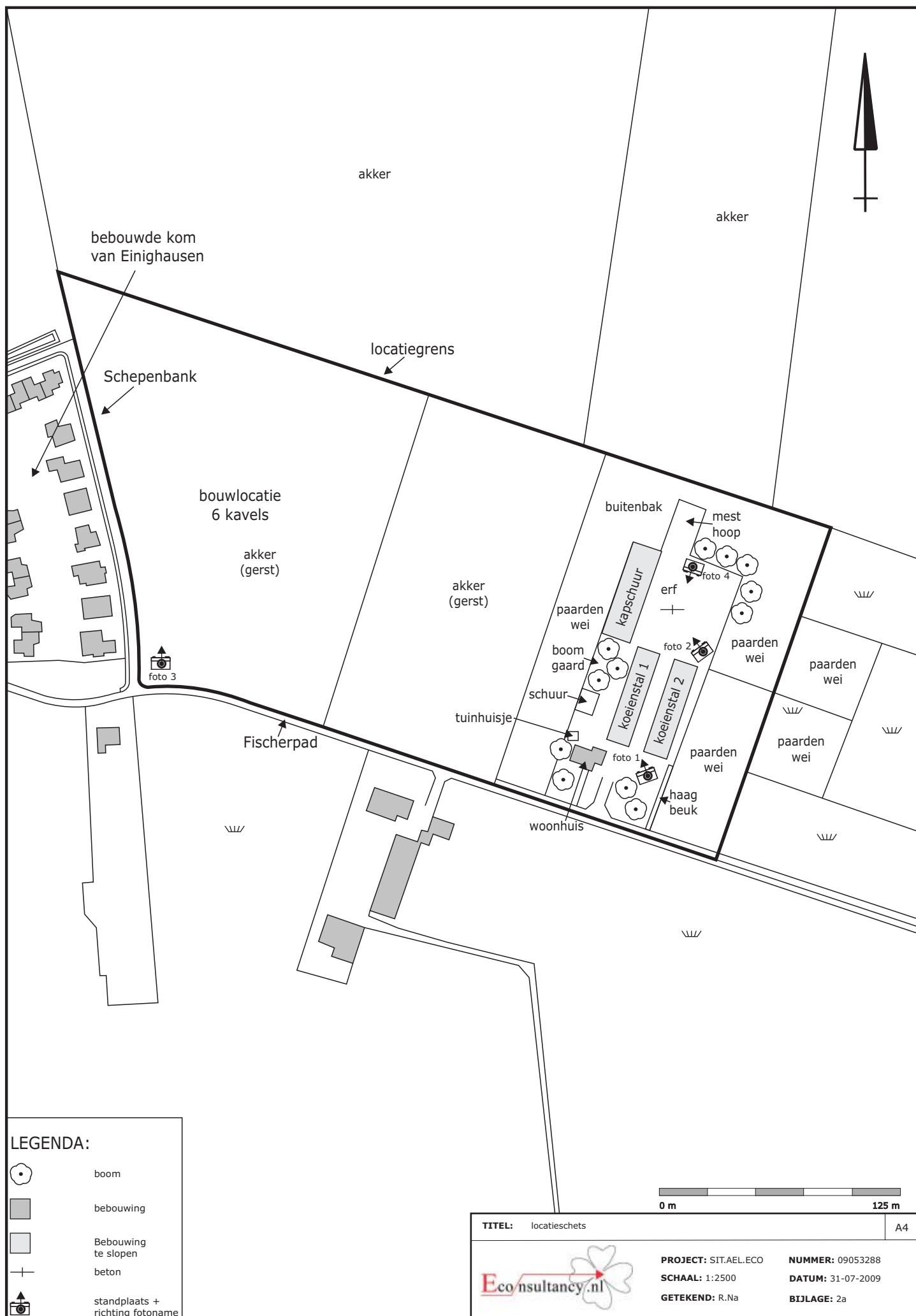
Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Tabel I. Overzicht verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	nee*	*mits het verstoren van nest gelegenheden buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	voldoende geschikt foerageerhabitat aanwezig in de direct omgeving van de locatie
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Vooraanzicht te slopen koeienstallen

Foto 2. Kapschuur in gebruik als stalling, opslag en huisvesting voor paarden

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Achteraanzicht te slopen koeienstallen

Foto 4. Akker op hoek Fischerpad / Schepenbank als locatie voor 6 bouwkavels

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Akkerman R.W., Pahlplatz R.A.J., Veling K. 2001. Dagvlinders in Limburg. Verspreiding en ecologie 1990 – 1999. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht © Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Maastricht; De Vlinderstichting, Wageningen.
- Hermans J.T., Akkermans R.W., Mertens F., Weele J. van der & Heijligers H.W.G., 2004. Werkatlas libellen in Limburg. 2^e. inventarisatiegegevens periode 1977-2003. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Huizenga C.E., Verheggen L.S.G.M., Akkermans R.W., 2005. Werkatlas Zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Hustings F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2009). Vleermuizen en planalogie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

www.minInv.nl (natuurwetgeving)
www.limburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)
www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
www.vlindernet.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders)
www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.